

Etatsstyring 2019

Tilbakemelding til Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet

Etatsstyringsmøtet	
Dato og tid	19. juni 2019 kl. 10:45-12:45
Sted	
Møtedeltakelse fra institusjonen	
	Anne Husebekk, rektor
	Jørgen Fosslund, universitetsdirektør
	Anders Malmberg, styremedlem
	Ole Even Andreassen, styremedlem
	Tore Nasset, styremedlem
	Kjersti Dahle, styremedlem
	Audun Hetland, styremedlem
Møtedeltakelse fra departementet	
	Knut Børve, ekspedisjonssjef
	Rolf Larsen, avdelingsdirektør
	Christoffer Wiig, seniorrådgiver
	Kjetil Ulvik, seniorrådgiver
	Vibeke Helén Moe, seniorrådgiver
	Sidsel Aarnæs Arbo, seniorrådgiver
	Lea Jorselje Fuglestad, rådgiver

Profil og utviklingsstrategi

Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet (UiT) er et breddeuniversitet, men også med et stort innslag av profesjonsutdanninger. Universitetet har både internasjonale ambisjoner på prioriterte satsingsområder og et klart regionalt mandat om å skape utvikling og vekst i nordområdene. UiT har en sentral rolle i norsk polarforskning og er en betydelig kunnskapsaktør internasjonalt når det gjelder forskning og utdanning om Arktis og nordområdene.

UiT har de senere årene vært gjennom et omfattende arbeid knyttet til fusjonen, og dekker i dag hele den nordlige landsdelen og Longyearbyen, og i 2018 har UiT for første gang fått på plass en virksomhetsplan for hele institusjonen. Departementet er tilfreds med det systematiske og målrettede arbeidet som er gjort ved UiT for å sikre god faglig integrering, samarbeid og arbeidsdeling på institusjonen.

UiT feiret i 2018 sitt 50 årsjubileum, og departementet har inntrykk av at det arbeides godt for å styrke institusjonens rolle og konkurranseposisjon fremover, både nasjonalt og internasjonalt. Departementet har merket seg UiTs ambisiøse strategi - *Drivkraft i nord*. UiT skal bidra til kunnskapsbasert utvikling både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Strategien peker ut fem prioriterte satsingsområder der UiT har ambisjon om å være internasjonalt ledende.

Utviklingsavtale

UiT har inngått utviklingsavtale med departementet. Utviklingsavtalen har fem hovedmål og har et overlapp med UiTs ordinære strategi og virksomhetsmål. Avtaleperioden er 1. januar 2018 – 15. mars 2020. UiT skal sluttrapportere på avtalen i mars 2020. UiT har laget en god orientering om status for utviklingsavtalen i årsrapporten for 2018. UiT skriver at de kommer med en detaljert orientering i årsrapporten for 2020. UiT peker på enkelte styringsparametere hvor det er utfordringer med å nå målet. Departementet mener at UiT generelt jobber godt med målene i avtalen. Departementet vil i tildelingsbrevet for 2020 komme tilbake med krav til sluttrapportering for utviklingsavtalen.

Resultater og måloppnåelse

Kvalitet i høyere utdanning

Resultater på studentenes oppfatning av studiekvalitet ved UiT har i stor grad ligget stabilt rundt gjennomsnittet for de statlige institusjonene de siste årene. Faglig tidsbruk til heltidsstudenter har også i stor grad vært stabilt, noe over gjennomsnittet for de statlige institusjonene. Samtidig ligger studiepoeng per student noe under gjennomsnittet for de statlige institusjonene.

Andelen studenter som gjennomfører på normert tid har i flere år vist en i hovedsak positiv trend for bachelor, master og doktorgradsutdanningene. Selv om disse andelenene fortsatt er under gjennomsnittet for de statlige institusjonene, er dette en positiv utvikling som det er viktig å bygge videre på. Departementet har i denne sammenheng merket seg flere strategiske grep for å styrke utdanningskvaliteten, slik som revisjonen av kvalitetssystemet, meritteringsprosjektet, gjennomgang av studieporteføljen og ledelse av studieprogrammene. Departementet forventer at denne utviklingen fortsetter og at andelen studenter som fullfører på normert tid fortsetter å øke i årene som kommer.

UiT har store utfordringer med å oppnå kandidattallene for lærerutdanningene og helsefagutdanningene. Med unntak av den integrerte femårige masterutdanningen oppfyller ikke UiT kandidatmåltallene for noen av lærerutdanningene. UiT oppnår ikke kandidatmåltallene for jordmor, ABIOK-utdanningene (akuttsykepleie, anestesisykepleie, barnesykepleie, intensivsykepleie, operasjonssykepleie og kreftsykepleie), tannpleier og radiograf. Departementet forventer at UiT styrker arbeidet med å innfri kandidatmåltallene, særlig for grunnskoleutdanningene for trinn 1-7. Med bakgrunn i situasjonen for lærerutdanningene forventer departementet at UiT behandler oppnåelse av kandidatmåltallene som et eget risikopunkt i neste årsrapport. Departementet forventer også at UiT fortsetter arbeidet med å styrke kvaliteten på lærerutdanningene og helsefagutdanningene.

Departementet forventer at studieplassene som Stortinget har bevilget midler til følges opp. Det er positivt at UiT totalt sett har økt studiepoengproduksjonen mer enn det tildelte midler skulle tilsi.

Regjeringen har stort fokus på IKT og ser det som svært viktig at institusjonene øker studentopptak og studiepoengproduksjon tilsvarende tildelte midler til denne type studier. Departementet ser at UiT ikke har økt studiepoengproduksjonen innenfor IKT i tråd med tildelte midler og vil følge arbeidet til institusjonen på dette området videre.

Regjeringen har satt i gang et arbeid med en stortingsmelding om internasjonal studentmobilitet som et ledd i blant annet institusjonenes arbeid med kvalitet. 9% av andel uteksaminerte ved UiT har hatt et studieopphold i utlandet. UiT ligger med dette under snittet for mobilitet, og Kunnskapsdepartementet forventer at UiT jobber for å øke andelen studenter som drar på utveksling.

Innenfor programmet Erasmus + har UiT hatt en god økning når det gjelder Europeisk mobilitet, samtidig som deltakelsen i praksismobilitet også er tilfredsstillende. UiT er tildelt 10 mobilitetsprosjekter innenfor Global mobilitet og deltar som partner i fem Strategiske partnerskap. Kunnskapsdepartementet forventer at UiT fortsetter den gode økningen over tid innenfor Europeisk mobilitet. Institusjonen kan søke om prosjektmidler med utgangspunkt i miljøer med erfaring innenfor andre ordninger i Erasmus + både innenfor utdanning og forskning. Gitt erfaringen som partner i Strategiske partnerskap, bør UiT ha ambisjoner om å koordinere søknader innenfor dette tiltaket. Institusjonen har ikke erfaring med sentraliserte tiltak, men kan søke prosjektetableringsstøtte til å utvikle søknader.

Kvalitet i forskning

Departementet har merket seg flere tiltak UiT har igangsatt for å styrke den vitenskapelige kvaliteten, slik som et eget program for yngre forskere, revisjon av støtteordninger og tverrfakultære tematiske satsinger. Samtidig har UiT fortsatt utfordringer knyttet til resultater på publiseringssiden. Antall publiseringspoeng per faglig årsverk har ligget ganske stabilt de siste årene, og er noe lavere enn gjennomsnittet for de statlige institusjonene.

Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglige årsverk har økt de siste årene, men er fortsatt lavere enn gjennomsnittet for de statlige institusjonene.

Departementet forventer at UiT fortsetter å øke forskningsproduktiviteten i årene som kommer, særlig ved å styrke forskningsmiljøer som kan publisere mer på nivå 2 i finansieringssystemet.

Åpen tilgang til forskningsresultater og tilgjengeliggjøring og deling av data er en sentral forskningspolitisk målsetting. Departementet forventer at institusjonene har stor oppmerksomhet på arbeidet med åpen forskning og at de er forberedt på kravene som fra 1. januar 2020 vil gjelde som følge av Plan S som Forskningsrådet har sluttet seg til gjennom en internasjonal koalisjon av forskningsfinansiører, cOAlition S.

UiT deltar i 37 prosjekter i Horisont og ligger på en 16 plass i antall prosjekter og inntekter sammenliknet med andre nordiske universiteter. Sammenliknet med UiO, UiB, NTNU og andre nordiske universiteter har UiT en relativt liten portefølje i Horisont 2020. UiT gjør det bra innenfor eksellens-pilaren i Horisont 2020, og det er positivt at UiT er tildelt både et ERC Starting Grant og et ERC Consolidator Grant i 2018. UiT gjør det også godt i utlysninger under Industrielt lederskap (LEIT-ICT). Den samlede deltakelsen synker noe under pilaren

samfunnsutfordringer, der UiT deltar med prosjekter innenfor helse, mat og sikkerhet. Departementet forventer bedre deltakelse i flere av underprogrammene i pilaren for samfunnsutfordringer innenfor sine profilerte fagområder som blå og grønn vekst og energi og klima (jf. Utviklingsavtalen).

Samarbeid med omverden

Kunnskapsdepartementet har merket seg at UiT ligger godt an når det gjelder andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk. Bidragsinntektene fra Forskningsrådet per faglig årsverk har vist en positiv utvikling fra 2017 til 2018, men ligger fortsatt under gjennomsnittet for statlige institusjoner. Departementet forventer at UiT systematisk arbeider med sikte på å øke den eksterne finanseringen.

UiT viser i årsrapporten til det tette samarbeidet med næringslivet og offentlig sektor i landsdelen. Departementet har merket seg de strukturelle grepene som er tatt fra UiTs side når det gjelder fusjonen mellom NORUT og NORCE. Departementet forventer at disse grepene vil bidra til styrket samarbeid med nærings- og samfunnsliv og på sikt resulterer i mer forskningsbasert innovasjon og nyskapingsevne i landsdelen.

Departementet har merket seg at UiT har satt ned et utvalg som skal se på utdanningssamarbeid med arbeidslivet. Regjeringen arbeider med en ny kompetansereform som skal legge til rette for læring hele livet. Samtidig er det satt i gang arbeid med en stortingsmelding om arbeidsrelevans i høyere utdanning. En viktig begrunnelse for begge prosessene er fremtidig omstillingsbehov som følge av digitalisering, automatisering, det grønne skiftet, demografiske endringer etc. Et arbeidsliv i omstilling vil både ha behov for yrkesaktive som får påfyll av kompetanse gjennom karrieren og for nyutdannede med relevant og oppdatert kompetanse. Det er viktig at institusjonene arbeider for å øke kunnskapen om arbeidslivets kompetansebehov og styrker det strategiske og langsiktige samarbeidet med arbeidslivet på institusjons-, program- og fagnivå.

Digitalisering

Departementet konstaterer at UiT arbeider målrettet med ulike digitaliseringstiltak. Tiltakene skal øke bruken av læringsfremmende teknologi og implementere digitale eksamensformer ved alle studier der det er hensiktsmessig. På det administrative området er tiltakene i stor grad knyttet til BOTT-samarbeidet. Departementet har forventninger til at studenter og ansatte skal oppleve UiT som en digital institusjon både i forhold til læringsarenaer, forskning og administrasjon.

Kunnskapsdepartementet fastsatte i januar 2019 en ny styringsmodell for informasjonssikkerhet. Unit har ansvar for å følge opp denne. Departementet forutsetter at UiT prioriterer å etterleve gjeldende krav for informasjonssikkerhet og personvern. Institusjonen må ha tilstrekkelig oversikt over risiko til å kunne håndtere denne på en helhetlig og systematisk måte, og at vedtatte tiltak faktisk har effekt. Departementet forventer at styret har en særskilt oppmerksomhet om oppfølgingen av risikostyringen og informasjonssikkerheten.

Departementet forventer at UiT bidrar til å realisere «Digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren». Strategien konkretiseres gjennom handlingsplaner som Unit har ansvar for å utarbeide i samarbeid med sektoren. KD forventer at tiltak som egner seg som fellesløsninger også realiseres som fellesløsninger.

God ressursbruk og forvaltning

UiT ble i brev i 2018 bedt av departementet om å rapportere særskilt på avsetninger på bakgrunn av høye ubundne avsetninger. Institusjonene redegjorde for sine planer for bruk av avsetningene. Departementet forventer at institusjonene gjennomfører sine planer for å få avsetningene ned og vil følge nøye med på om planlagte tiltak blir gjennomført i 2019.

Riksrevisjonen har avgitt beretning med forbehold ved UiT knyttet til årsregnskapet for 2018. Ifølge revisjonen er det «avdekket brudd på administrative bestemmelser i Statens personalhåndbok kapittel 10.11 og Finansdepartementets Rundskriv R-105/2015 om bruk av betalingskort i statlige virksomheter ved anskaffelse av varer og tjenester. Dette gjelder blant annet forhold knyttet til overholdelse av statens satser for beregning av bevertningsutgifter og kravene til dokumentasjon ved bruk av firmakort med bedriftsansvar». Samme forhold ble også tatt opp av revisjonen regnskapsåret 2017 uten at universitetet har lukket avvikene. Departementet ser alvorlig på forholdet og forventer at styret følger opp og påser at UiT rydder opp og får på plass gode rutiner, setter intern kontroll i system og jobber med holdningsskapende arbeid blant de ansatte. Departementet vil følge opp gjennom rapportering og dialog med universitetet i 2019.

Departementet vil understreke betydningen av å redusere midlertidigheten i UH-sektoren og har en forventning om at UiT tar grep for å redusere midlertidigheten ved institusjonen straks. Krav om redusert midlertidighet vil bli formidlet i tildelingsbrevene for 2020.

Det er positivt at UiT har oppmerksomhet på likestilling og at andelen kvinner har økt de siste årene og ligger over snittet. Departementet merker seg at to kvinner har fått tildeling fra ERC og at Arven etter Nansen ledes av en kvinne. Departementet ser frem til videre arbeid på området.

Institusjonen hadde noe økning i perioden 2014–2018, men har fortsatt en lav andel læringer i forhold til antall administrative og drifts/vedlikeholdsansatte. Departementet forventer at UiT realiserer målet sitt om flere læringer for å bidra til at regjeringen når målene for læringer.

Tilstanden for universitetsmuseets samlinger er bekymringsfull. Også i 2018 ble det gitt tilbakemelding om høy risiko angående brannsikring og vannskade, samt bevaringsindikatorer som luftfuktighet og temperatur. Departementet merker seg at UiT har begrensede muligheter til forbedring før nytt museumsbygg skal stå ferdig i 2025. Departementet forventer likevel at styret har oppmerksomhet rettet mot temaet.